

AYDIN BOYSAN

1921-2018

Aydın Boysan, 17 Haziran 1921 tarihinde öğretmen Nevreste Hanım ile muhasebeci Esat Boysan'ın çocuğu olarak İstanbul'da dünyaya gelmiş olup; aslen Rizelidir. Çocukluğu Samatya'da Narlıkapı Çıkmazı'nda geçmiştir. Annesinin öğretmenlik yaptığı Göksu'daki ilkokulda okuyan Boysan, ikinci sınıftan itibaren 4 yıl boyunca annesinin öğrencisi olmuştur. 1932-1939 yılları arasında ortaokul ve liseyi Pertevniyal Lisesi'nde okumuştur. 1945'te ise İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisini bitirmiştir. Mimarlık öğrenimine devam ederken zorunlu yapı yeri stajı için 1943 yılının yaz aylarında İzmir'in Halkapınar Şarap Fabrikası'nda staj yapmıştır. 1945 yılından 2000 yılına kadar mimarlık mesleğine ara vermeden devam eden Boysan, 55 yıllık mimarlık yaşamında Hakkâri Vilâyet Konağı (ilk projesi), Hürriyet Medya Towers (Güneşli, İstanbul), Sütlüce'deki Arçelik Binası, İstanbul'daki Arçelik Çayrova Fabrikası, Nasaş Alüminyum Tesisleri (Gebze, Kocaeli) Bursa- Uludağ'da Turistik Termal Otel, Eczacıbaşı Binası (şimdi yerinde Kanyon Alışveriş Merkezi vardır), İpek Kağıt Karamürsel Yapısı, Orhangazi Döktaş Binası, Çorlu Aymar Binası, Mimar Sinan Üniversitesi Kültür Merkezi, Çatalca'daki Nesin Vakfı binalarının restorasyonu projelerine imza atmıştır. Türkiye Mimarlar Odasının kurucuları arasında yer almış olup; yönetim kurulu üyesi, ilk genel sekreteri ve İstanbul şube başkanı olmuştur.

Aydın Boysan, "Şehirler ve Ülkeler" isimli ilk kişisel fotoğraf sergisini İzmir'de, Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi'nde açmıştır. Sergide Aydın Boysan'ın gazeteleri temsilen gittiği geziler ile kişisel gezilerinden çektiği 31 fotoğraf sergilenmiştir.

Zor yıllarda ve zor şartlarda göreve başlayan Aydın Boysan'ın mesleğindeki ilk eseri Hakkari Hükümet Konağıdır. Bu işe başlamasını şöyle anlatır: "İlk işim Hakkâri'deki Hükümet Konağıydı. 1947 senesinin birinci günü iki kişi yola çıktık, hem de yürüyerek! Kar, soğuk başladı, inşaat devam edemiyor, orada işim çok. Tabii o zamanlar yol da yok! Nasıl yaparız, nasıl yaparız derken çıktık yola. 230 km'yi tam bir haftada yürüdük!"

Serbest mimar olarak etkinliğini sürdürürken bir yandan da 1957- 1972 yılları arasında, 15 yıl boyunca İstanbul Teknik Üniversitesi mimarlık fakültesinde öğretim görevlisi olarak ders vermiştir. Ulusal ve uluslararası mimarlık yarışmalarında ödüller kazanmıştır. Kendi kitaplarını basmak için Bas Yayınları'nı kurmuştur (1984-1993). 1993 yılına kadar yayınevi çalışmalarına devam etmiştir. 1982 yılında *Hürriyet* gazetesinde başladığı mizah yazılarını aralıksız olarak on yıl devam ettirmiş ve üç yıl *Akşam* gazetesinde köşe yazıları yazmıştır.

Katıldığı birçok ulusal mimarlık yarışmasında ve 1973'te Sofya Devlet Operası uluslararası yarışmasında ödül kazanmıştır. Daha çok endüstri yapıları konusunda çalışmış ve yüz kadar tesis tasarlayıp gerçekleştirmiştir. Ayrıca spor salonu, otel, büro, konut vb. yapıları da vardır. Endüstri yapıları ile konutlarda modüler planlama ile kendine özgü prefabrikasyon yöntemleri geliştirmiş, güneş enerjisi ve tarım yapıları alanlarında araştırma ve çalışmalar yapmıştır. Tasarımlarında yapıya, işleve öncelik veren akılcı bir tutumla yaklaşmaktadır.

"Yaysanız benim mimar olarak yaptığım binaları, iki yüz tane futbol sahası doldurur; bir buçuk milyon kareyi bulur." diyerek mimarlıkta

yaptıklarını anlatan Boysan 1945 yılında başladığı mimarlık mesleğine 2000 yılına kadar fiilen devam etmiş ve mimar olarak çalıştığı 55 yıl boyunca 1.5 milyon metrekare bina tasarlamıştır.

Aydın Boysan, *Nerede Yaşıyoruz* (İstanbul, 2004, sayfa 176 178) adlı eserinin bir bölümünde "..ben mimar olarak ev yapmaktan hoşlanmıyordum. Çünkü bu konu kişisel isteklerle beni bunaltıyordu. Kötü bir deneyim geçirmiştım. Yenisinden çekiniyordum. Hem de ev planlamak mimarlığın hiç de önemli konularından biri değildi." diye belirtmiştir.

Yaşamının uzun bir döneminde asıl mesleği olan mimarlığı yapmasına; hatta çok başarılı, önemli projelere imza atmasına ve bu alanda üniversitede ders vermesine rağmen pek çok insan onu mizah yazarı olarak tanımıştır. *Hürriyet* gazetesinde mizah ile karışık yaşama dair yazılar yazmış, TV ekranlarında yaşam sanatı ve yeme içme konularında hoş sohbetler yapmış ve bayramlara özel çekilen reklam filmlerinde oynamıştır.

Aydın Boysan, 63 yaşından sonra yazarlığa başlamış, geçen 30 yılda 47 kitaba ve sayısız gazete makalesine imza atmıştır. Aydın Boysan'ın kaleme aldığı bazı kitaplar şunlardır: *Mizah Paldır Güldür*, *Yangın Var*, *Umut Simit*, *Yalan*, *Oldu mu Ya!*, *Fısıltı*, *Dostluk*.

Aydın Boysan, Pertevniyal Lisesinden edindiği az miktarda Almanca mimari ve statik kitaplarını okumak için yetersiz kalınca; 35 yaşından sonra akşamları Almanca çalışmaya başlamış ve yurtdışından getirttiği kitapları birer birer okumuştur.

Aydın Boysan bir röportajında binalar ile ilgili olarak; "İlgi alanım binaların nasıl yapıldığı değil, insanların nasıl yaşadığı daha çok ilgimi çekiyor. Bıktım artık mimarlık lafından. 61 yıl oldu ben mimar olalı. İki yüz futbol sahası kadar da bina planladım. Doydum artık bina yapmaktan. Ana noktam artık binalar değil; görmek istediğim şehirlerin yapısı, durumu; uygarlık devam ediyor mu, etmiyor mu? İnsanlara ne oluyor? İnsanlar konfor aldatmalarıyla daha da budalalaşıyorlar mı? onlara bakıyorum. En son 2000 senesinde mimarlık mesleğimi noktadım. Son yapılarımdan bir tanesi de *Hürriyet*'in İstanbul Tesisleri'dir." demiştir.

Renkli kişiliği ile tanınan mimar, yazar ve gazeteci Aydın Boysan 5 Ocak 2018'de organ yetmezliği sonucu Ulustaki evinde öğle saatlerinde hayatını kaybetmiştir.

(Hürriyet Medya Towers, İstanbul)